

PIÁRFUTÁR

KALAZANCIUS 1557 - 2007

A SZEPI Press jelenti

Február 2-án szülői fogadó órát tartanak iskolánk tanárai. Bejelentkezés telefonon és az intézmény honlapján a szokott rendben.

Ebben a tanévben a felvidéki Donovaly lesz a sítábor helyszíne. Indulás 2007. február 4-én a vasárnapi szentmise után az iskola elől, érkezés 2007. február 9-én kora délután.

Az iskolai szavalóverseny február 13-án, kedden kerül megrendezésre. Információ és jelentkezés a magyar szakos tanároknál

Gimnáziumunkban a felvételi elbeszélgetés időpontja: 2007. március 3. Jelentkezési lap igényelhető az iskola titkárságán vagy letölthető a www.szepepi.hu honlapunkon.

Irány a Császárváros! Az iskolai tanulmányi kirándulás időpontja március 30-31. (péntek a tanítás után és szombat). Helyszín: Bécs. Utazás: autóbusszal. Tervezett útiköltség: 5000,- Ft. (a szálláshoz hálózások szükségesek, étkezés egyénileg) Jelentkezni lehet: Dékány Zoltán és Károlyi Attila tanár uraknál (előleg 1000,- Ft). Jelentkezési határidő: január 31.

Házi sakkverseny végeredménye: I. Bálint Bence 12. A; II. Bodó Bence 11. A; III. Simon Gellért 7. A.

A Piár Futár idei lapszámai letölthetők a szegedi piaristák honlapjáról:
www.szepepi.hu

Félévi hajrá

Kedves Olvasók, ebben az esetben főleg Diákok! Most olyan sorokkal kellene kezdenem: hogy eljött a félév, mindenki tanuljon, és mindenki szusszanjon is, mert már csak hat hónap van az iskolából. Én most ettől eltekintnék, és helyette más aspektusból vizsgálnám a félévi szörnyet, ami állítólag fontos az ember életében, főleg ha már felsős. Nem szeretnék senkit eltántorítani a tanuláshoz való hozzáállásától, de vegyük azt egész nyugodtan észre, hogy nem minden az érdemjegy, és nem minden a tanulás. Nem azt mondom, hogy nem fontos, csak azt, hogy nem minden (még mielőtt valaki nekem esik, remélem elégszer leírtam). Az iskolán kívül is van élet, és rengeteg olyan ismeret elsajátítható, amit ha időnk és energiánk enged, elkezdhetünk, majd a negyedik évfolyam végére érve, boldogan konstatálhatjuk: ez nagyon jó volt. Gondolok itt olvasásra, sportra, filmnézésre, vagy akármi másra. Annyi a választható lehetőség, hogy be sem tudunk telni vele. Menjünk el egy jó mozit megnézni, olvassunk el egy könyvet, vagy egyszerűen csak aludjunk egyet, amikor már mindenkiből elégünk van. Pihenjük ki magunkat, hiszen a napközben betuszkolt tudást hagyni kell ülepedni, mint a jó ételt, egy vasárnapi ebéd után. Egy élménnyel, egy nagy pihenéssel aztán délután könnyebben fog menni a tanulás. Ne áldozzuk fel az üresjáratunkat arra, hogy tanuljunk. A lényeg az, hogy kiegyensúlyozottan tudjunk odaülni egy órára, és végig

tudjuk követni, hogy miről is van szó. Az érdemjegy csupán egy szám, ami befolyásolja az életünket, ha hagyjuk. Vekerdy Tamástól a következő gondolatot találtam egy könyvben, amik számomra nagyon szimpatikus volt: *"Mit mér az osztályzat? Nem méri az intelligenciát, az intelligencia fontosabb, ún. cselekvéses faktoriál egyáltalán nem szerepelnek az iskolai mérlegetekben, nem méri a kreativitásnak egyetlen tényezőjét sem (ellenkezőleg: bünteti a divergens gondolkodást), nem méri, nem jelzi előre a későbbi bevalást, nem korrelál az al. Az osztályzat egyfajta igen szűk körű verbális és rövidtávú emlékezeti teljesítményt mér, amelynek később nincs szerepe semmiféle életpályán. Arra viszont nagyon alkalmas az osztályzás, hogy a szorongást és a jó jegyre törekvést egyszerre kiváltva csökkentse a tárgyra irányuló érdeklődést, és a valódi teljesítményt."*

Úgyhogy, diákok, ne szorongjunk, csak tanuljunk jól, becsületesen, hogy még véletlenül se érezzük magunkat kellemetlenül az órákon. És ne vegyük véresen komolyan azt az osztályzatot, amit az élet kiszabott ránk egy tárgyból, mert az úgyis csak rossz pillanatokat teremt.

Így kívánom mindenkinek azt, hogy a félévin túllendülve élvezzük az életet úgy, hogy közben nem hágnak át a szabályokat.

Török Tibor
főszerkesztő

**Zenés vagy prózai,
egyéni vagy csoportos
produkcióval
február 16-ig
lehet jelentkezni
Mészáros Ferenc
tanár úrnál.**

**HUMORFESZTIVÁL
2007. FEBRUÁR 19.**

Irányítószáma: 1557

450 éve született Kalazancius atyánk

Kalazancius 1557-ben abban az Európában született, amely két emberöltővel korábban felfedezte Amerikát, abban az Európában, amelyet egy emberöltővel Kalazancius előtt kettészakított a reformáció, abban az Európában, amely majd Kalazancius életének a vége felé a harmincéves háború borzalmi során elveszíti lakossága harmadát.

Szentatyánk születése táján jelentett egyre komolyabb veszélyt Európa számára az oszmán birodalom terjeszkedése, főleg Magyarország, Európa ingadozó védőbástyája felől: 31 évvel Kalazancius születése előtt a magyar király elesik Mohácsnál, 16 évvel születése

előtt a török lesz Buda, és bár öt évvel Szentatyánk születése előtt Dobó Istvánék kicsit megállítják Egernél a török terjeszkedést (1552), Kalazancius kilencéves korára (1566) már elesik Zrínyi Miklós és Szigetvár.

Kalazancius abban a Spanyolországban születik, amely csak két emberöltője, 1492-ben jött létre oly ódon, hogy végleg kiűzték az egész félszigetről a hosszú évszázadokon át ott uralkodó arabokat. Spanyolország és Európa egyik legnagyobb uralkodója 1556-ig az utolsó lovagnak mondott V. Károly császár, akinek birodalmában nem ment le a Nap: vagyis épp Kalazancius születése előtt egy évvel mond le ő hosszú uralkodása után birodalma kormányzásáról.

A világpolitika mellett persze a szentek kora is ez: húsz évvel Kalazancius születése előtt lesz vértanú Angliában Mórusz Szent Tamás, V. Károly császár lemondásának évében hal meg Loyolai Szent Ignác, a jezsuita rend alapítója. Kalazancius születésekor virágkorában van a két nagy kármelita misztikus, Avíliai Szent Teréz és Keresztes Szent Já-

nos. És másutt is ragyog a krisztusi élet: Franciaországban ekkor alkot Szalézi Szent Ferenc, Rómában „Isten bohóca”, Néri Szent Fülöp és a nagy teológus Bellarmin Szent Róbert. Pár évvel Szentatyánk születése után fejeződik be a nagy

egyházi reformzsinat Trentóban. Magyarországon nem sokkal később írja első nagy műveit Pázmány Péter, nyomtatják 1590-ben a Vizsolyi Bibliát.

A művészetek világában gyönyörködhetünk reneszánsz és barokk határának pezsgésében: Szentatyánkkal kortárs művész-zsenik Balassi Bálint és Shakespeare, Pázmány és Cervantes, Bernini és El Greco, Caravaggio és Rubens, Monteverdi és Bakfark Bálint.

És hogy a tudósok, filozófusok se maradjanak ki: Galilei, Kepler, Harvey, Descartes, Campanella szintén ekkor írják főbb műveiket a csillagokról, a vérkeringésről, az ész hatáiról, az ideális államról stb. Felsorolásunkból az elsőhöz és utolsó tudóshoz személyes barátság, tudományos-munkatársi kíváncsiság is fűzte Kalazancius.

Irányítószám: 1557. Micsoda kor, micsoda emberek! Bezzeg neki, bezzeg nekik könnyű volt így, akkor: ilyen csapatban, ilyen emberekkel együtt...

Irányítószámunk ma: 2007. Micsoda kor, micsoda emberek! Hajajj, hujj, ajvé: nekünk kell... Ugye, tudjuk, hogy nem az elődök élnek a mi életünket, hanem nekünk kell...

Hogy az ő vállukon, de mi... Hogy bármilyen hihetetlen, de magunknak... Micsoda kor, micsoda emberek - vagyunk, lehetünk, lehetnénk!

(Vö. Illyés Gyula disztichonját 1936-ból, a népi-urbánus víta viharában:

"Azt, hogy a nép fia vagy, igazolnod, sejh, ma nem azzal/ Kellene: honnan jössz, - azzal, ecsém: hova mész!")

Németh Attila SP

Kalazancius Atyánk, te egész életedben Szeretted a gyerekeket és a fiatalokat. Szeretted leleményességével olyan újfajta iskolát hoztál létre, amely mindenki előtt nyitva áll, műveltséget kínál, és hitre nevel. Hittél az igazság és a szeretet felszabadító erejében. Segítsd a fiatalokat, hogy növekedjenek az igazságban, és meg tudják azt különböztetni a szépen hangzó, de üres jelszavaktól. Tedd őket készségessé, hogy személyiségüket ne az önzés gyenge homokjára, hanem a szeretet szilárd sziklájára építsék. Járj közben az Úrnál azokért, akik művedet folytatják és mindazokért, akik életüket a fiatalok szolgálatára szentelik, hogy szolgálatuk töltse el őket örömmel, és lélekben szüntelenül fiatalok maradjanak. Ámen.

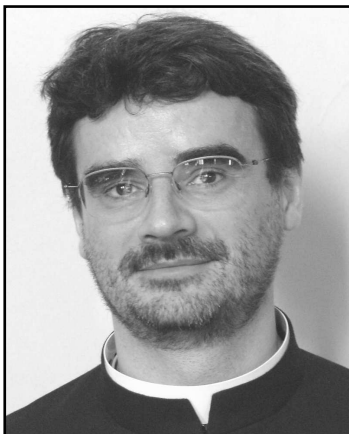
Urbán József: Személyes vonásokból áll össze a közösség arculata

Január első hetében tartotta káptalanját a magyar rendtartomány. Milyen feladatai vannak egy tartományi káptalannak?

Négyévente tartanak káptalant a provinciák, illetve a helyi közösségek. Szerzetesközösségünk jogi előírásai csupán a tág kereteket szabják meg. Azt mondják ezek az előírások, hogy három nagy fejezete legyen a káptalannak: elemezzék az elmúlt időszakot, válasszák meg az új tisztségviselőket, és készítsenek terveket a jövőre. Hogy aztán a helyzet-elemzés és a jövőtervezés során mire helyezik a hangsúlyt, az már az adott közösségtől, illetve a rendtartománytól függ. Mi például sokat beszélgetünk manapság arról, hogy a rendszerváltást követően óriási mértékben megszaporodtak az intézményeink. A kirajzást és a növekedést követően most tehát arra kell összpontosítanunk, hogy szervezettek és tudatosak legyünk. Ez a célkitűzés feladatokat ad mind a rendtartomány vezetésében, a tartományfőnökségen, mind a helyi közösségek és iskolák szintjén. Jól megszervezett és hatékonyan működő irodaegyüttest a központban, és terv szerint működő végrehajtást a „végeken”.

Hogyan történik a provinciális megválasztása? Hogyan áll össze a rendtartomány vezetése?

Ízig-vérig demokratikus rend a miénk! Minden örökfogadalmas rendtagnak van szava abban, hogy ki legyen a tartományfőnök. A választási rendszer kétfordulós és titkos. A helyi közösségek káptalanján ki-ki három rendtagot jelölhet tartományfőnöknek. Súlyoznia kell a jelöltjeit, így akit a leginkább szeretne, azt kell első helyre írnia. A rendtartományi káptalanon a legtöbb pontot kapott hat jelölt közül választanak a káptalan résztvevői. A rendtartományi káptalannak fele-fele arányban tagjai a hivatalviselők (tehát a tartományfőnök,

Urbán József SP
A régi-új provinciális

a tartományfőnöki tanács tagjai, a házfőnökök, a növendéknevelők) és az úgynevezett vokálisok. Ők, tehát a vokálisok, szintén szavazás útján válnak a káptalan tagjaivá. A káptalan nemcsak tartományfőnököt választ, hanem a tartományfőnöki tanács tagjait, az assziszteneket is, összesen négyet.

Először 2003-ban választották a rend magyarországi előjárójává. Mik voltak a legfontosabb feladatok, melyekkel szemben találta magát és hogyan értékeli a rend utolsó három és fél évét?

A legfontosabb feladatnak a megerősödést láttam. Ahogy az előbb is említettem, hihetetlen mértékben megnőtt az intézményhálózatunk, több mint ötszörösére. Ezt a sok intézményt természetesen nem tudjuk saját erőből működtetni, meg kell tanulnunk együttműködni világiakkal. Együttműködni viszont csak az tud, aki tisztában van azzal, hogy kicsoda ő, mit akar, mire képes. A belső építkezés, a megerősödés időszaka van, és lesz még egy darabig. Ezt látom és látom a legfontosabb feladatnak.

Ami az értékelést illeti: nos, úgy érzem, hogy sikerült haladnunk ebben az irányban. Messze nem az út végén vagyunk, de nem is ott, ahol elkezdtük. Ez így egy kicsit nesze semmi, fogd meg jól, de röviden tényleg csak annyit tudok mondani: úgy érzem, hogy valamivel jobban szervezték vagyunk, és a tudatosság területén is léptünk előre.

Újra választása nyilván folytonosságot is jelent a piarista közösség számára. A jövőre vonatkozólag milyen konkrét tervek várnak megvalósulásra? Például változik-e az intézmények száma?

Nem valószínű, hogy felelősen vállalni tudnánk egy újabb intézmény gondját. Nagyon fontosnak tartom, hogy megtanuljunk terv szerint élni és működni.

Nemcsak intézményi szinten látom ezt feladatnak, hanem az egyének szintjén is. Azt szeretném, ha tudatosabbak és összeszedettebbek lennének; hogy legyenek közös céljaink, amelyeknek elérésére össze tudunk fogni. És hogy olyanok legyenek ezek a közös célok, amelyekben az egyének is ki tudnak teljesedni. Eddig mintha kicsit individualista módon álltunk volna hozzá feladatokhoz. Sok esetben egyéni lelkesedésen múlt, hogy egy-egy területen jelentős alkotás jött létre. Ezen kellene úgy változtatni, hogy ugyanakkor ne váljunk valamiféle gyárrá, ahol elvész az egyén. Az igazi közösség pontosan abban áll, hogy személyek alkotják: emberek, akinek van arca, és akiknek a személyes vonásaiból áll össze a közösség arculata.

2007-ben ünnepeljük rendalapítónk születésének 450. évfordulóját. Mire irányíthatja oda leginkább a figyelmünket ez a jubileum?

Érdekes, hogy más piarista rendtartományokban úgy érzékelik, eddig inkább az életszentséget emelték ki, amikor Kalazancius jelentőségét méltatták, és a pedagógus, a tanító háttérbe szorult. Én nem egészen érzem így. Véleményem szerint nálunk eddig is kellő hangsúlyt kapott Kalazancius pedagógiai műve. Amit jobban ki kellene emelni, az nem ez vagy az az oldala, hanem egyáltalán: Kalazancius, az ember. Jó lenne megsejteni és megsejtetni valamit abból, hogy Isten tényleg törekény cserépedényekbe tölti a kiválasztás értékes olaját, ahogy Szent Pál mondja. Vagyis, hogy a mi törekény emberségünkre bízta az üdvösség művét, az esendő embert használja fel a világ üdvöztetésére. Itt és most, köztünk épül az Isten országa, itt és most építi Isten az ő országát. Amit Kalazanciusban szemlélhetünk – mondjuk így: az életszentséget –, azt a magunk életében is meg tapasztalhatjuk. Amikor közel kerülünk Kalazanciushoz, ehhez a 450 éve született spanyol férfihoz, akkor azt is megtanulhatjuk, hogy Isten személy szerint mindnyájunkat ugyanígy kiválasztott és meghívott, és hogy van értelme keresnünk ezt a személyes meghívást.

SZEPRESS

Az Igazság munkatársának lenni – piaristas gondolatok a pápa újévi üzenete kapcsán –

A következőket írja XVI. Benedek pápa 2007. január 1-jei üzenetében: „Minden keresztény érezze kötelességének, hogy a béke fáradhatatlan munkása, az emberi méltóság és az embertől elidegeníthetetlen jogok védelmezője legyen”.

Minden keresztényhez szól ezen üzenet, de különösen is megszólítva érezhetik magukat az „igazság munkatársai”. [1] Talán ezért is foglalkoztatott ez a téma. Több találkozási pont is felfedezhető a piarista szellemiség és az ideai béke világnapi pápai üzenet között.

Az igazság és a béke szorosan összetartozó fogalmak. [2] Izajás prófétánál olvashatjuk, hogy az igazságosság termi a békét (vö. Iz 32,17). Így az „igazság munkatársa” rögtön a béke építője is kell, hogy legyen. Az igazság munkatársaként nem csupán tanárként kell jelen lenni, hanem evangéliumi tanúságtétellel a nevelés szolgálatában állni és békét teremni. [3]

Az „igazság munkatársai” kifejezést a Kegyes Iskolák Rendjének Konstitúciói is tartalmazzák, amikor Krisztus követéséről beszélnek: „...a krisztusi érzületet magunkra öltve az isteni Igazság munkatársai leszünk, és jobban alkalmazkodunk a gyerekek és a szegények életmódjához.” [4] Éppen a szegényekkel való szolidaritásra hívja fel a figyelmet a pápa. „A békét veszélyeztető feszültség eredeténél egészen biztosan az a sok igazságtalanság, egyenlőtlenség húzódik meg, amely tragikus módon jelen van világunkban. Ezek között különösen fondorlatosak azok az egyenlőtlenségek, amelyek az alapvető javakhoz való hozzáférés terén mutatkoznak... Számos nép súlyos nyomorral küzd, főként az afrikai földrészen. Ez erőszakos követelésekhez vezet, és rettenetes sebet ejt a béke ügyén.” [5] Az „igazság munkatársai” miközben az egyszerűek, a gyermekek, a szegények segítésére szentelik magukat e sebek kezelésére vállalkoznak.

A piaristák (szerzetesek és világiak) küldetése a gyermekek és fiatalok nevelésére irányul, hogy jelenlétükkel tegyék a

tanító Jézust és az egyház anyai gondoskodását a legkisebbek között. [6] XVI. Benedek pápa is a gyermekek jövője felett érzett aggodalmában fogalmazta meg a béke világnapijára írott üzenetét. „Éppen azokra a gyermekekre gondolva, akiknek a jövője kockán forog gátlástalan felnőttek gonosz-

sága miatt, azt akartam, hogy a következő Béke Világnap alkalmából a közös figyelem erre a témára irányuljon: A béke szíve az emberi személy.” [7]

Mindezeket figyelembe véve – és még azt is, hogy a pápa jelmondata: „cooperatores veritatis” – éreztem úgy, hogy az ideai béke üzenet különösen is nekem szól, aki arra töreksem, hogy egyre inkább az Igazság munkatársa lehessenek.

[1] Mi, piaristák, szerzetesek és világiak, „az igazság munkatársai”... (Egyetemes káptalan – 1997 – A Piarista Rend küldetése)

[2] 85. zsoltár: Hadd hallom, mit hirdet az Úr, a mi Istenünk! Valóban, ő a békét hirdeti. Békét népének és minden szentjének, mindenkinek, aki szívből megtér hozzá. ... Az igazság és a hűség találkoznak, az igazságosság és a béke csókot vált. A földből kisarjad a hűség, az égből igazságosság tekint le. Igen, az Úr kiárasztja áldását, és földünk meghozza termését. Igazságosság jár előtte, és béke a lába nyomában.

[3] Annibale Divizia: Az Egyház sajátos piarista szolgálata – 1. fejezet: Újfajta szolgálat az egyházban: „Az igazság munkatársa nem egyszerűen tanítót vagy tanárt jelent. ... Az igazság munkatársa azt a megszentelt személyt jelöli, aki harmonikusan egyesíti magában a szerzetes-pap-tanár hármas egyházi funkciót, vagy tágabb értelemben azt a megkeresztelt személyt jelöli, aki a maga evangéliumi tanúságtételét a nevelés sajátos szolgálatában éli meg. Ez tehát a piarista Kalazancius gondolkodásában és életében: az igazság munkatársa, lett légyen szerzetes vagy világi.”

[4] A Kegyes Iskolák Rendjének Konstitúciói – I. rész – II. fejezet – Krisztus-követésünk:

Krisztus, aki az alacsony sorsúak között élt, és megáldotta a hozzávitt gyerekeket, a kicsinyek egyszerűségére hív bennünket ezekkel a szavakkal: „Ha nem lesztek olyanok, mint a gyerekek, nem mentek be a mennyek országába.” Ezt a krisztusi érzületet magunkra öltve az isteni Igazság munkatársai leszünk, és jobban alkalmazkodunk a gyerekek és a szegények életmódjához.

[5] XVI. Benedek: A béke szíve az emberi személy – 6. pont [6] vö. Egyetemes káptalan – 1997 – A Piarista Rend küldetése

[7] XVI. Benedek: A béke szíve az emberi személy – 1. pont

Zsódi Viktor

„A legrövidebb és legkönnyebb út arra, hogy az ember felmagasztaltassék [...]: önmagunk lealacsonyítása, hogy fényt vigyünk a gyermekeknek, különösen a legelhagyatottabbaknak. Minthogy a világ szemében ez a feladat olyannyira alantnak tűnik, kevesen alacsonyodnak hozzá, jóllehet Isten százszorosan megfizet érte.”

Kalazancius

Fejezetek a szegedi kegyes iskola történetéből

1931

Az esőcsatornákat kijavíttatta a város a nagyszünetben, de a tanév folyamán ismét gond volt vele. Az iskola épülete lassan 50 éves, felújításra szorul. A fenntartó egy évtizede folyamatosan törölte a folyosók burkolásának javítását. Erősen megrongálódott már, ezért a földszintet és az első emeletet saját költségvetésből újraburkoltattuk és olajfestéssel láttuk el.

(A Historia Domus részlete - 1931)

Forrás: KacsapRESS

November 30. A szentgotthárdi iskolaszanatórium igazgatója a tbc elleni védekezésről tartott előadást.

December 14. Iskolai megemlékezésben méltatták Sopron hűségét.

Mire neveljük a gyerekünket 1931-ben?

A szülői értekezletek előadásai a tanév folyamán: A serdülés előtti diákhatugságok; A természetrajz nevelő értéke; A matematika tanulásának házi ellenőrzése; A középiskolai művészeti nevelés; Az erős, tisztalelkű ifjúság; A hazaszeretetről és tanári tekintélyről. Az iskolai szintű szülői értekezletek előadói tantestületünk tagjai.

(Igazgatói feljegyzés - 1931)

Forrás: KacsapRESS

1932

Május 7. Nagy lelkesedéssel először ünnepelték meg a madarak és fák napját. Iskolai hagyomány lett ez az ünnepség.

Május 11-13. A második gyakorló tanárjelölt próbatanításán Dézsi Lajos egyetemi tanár is részt vett. A piarista iskolában ettől kezdve tartottak gyakorló tanítást.

Tanév folyamán Megemlékeztek egy-egy tanítási órán az Anyák napja mozgalomról. Görögpótlóként az 5. osztályban fakultatívan francia nyelvet tanultak. Ezen kívül angol és olasz nyelvet oktattak a latin és a görög mellett. A tanulók kétharmada választotta a görög helyett a franciát. A tanuló, tanári és rendházi könyvtárakban 13421, a szerzetárakban 17319 könyv van. 21 osztálykirándulást szerveztek a város megismerésére.

Szeptember 9. A városban elharapózó gyermekparalízis miatt a tanévnyitót csak ekkor tartották meg.

1933

Március 16. Dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök, több tanítvány lelkivezetője meglátogatta a VIII. osztályt.

Tanév folyamán A diákszám csökke-

Mire neveljük a gyerekünket 1933-ban?

A szülői értekezletek előadásai a tanév folyamán: kötelességteljesítésmunkakészség hiánya; A szülői ház és az iskola feladatai a házi feladat ellenőrzésében; A fogadó órák; Az Ifjúsági Segítőegyesület. Az iskolai szintű szülői értekezletek előadói tantestületünk tagjai.

(Igazgatói feljegyzés - 1933)

Forrás: KacsapRESS

nésének oka nem a középiskolai korosztály létszámának fogyása, hanem a szegénység. 51 városismeret kirándulást tartottak. 40. alkalommal alakult meg a Gyorsírókör.

Tisztelt . . . Atya!

Nagy tisztelettel hallgatom meg a piarista atyák prédikációját, és amikor találkozik Önnel, fiam osztályfőnökével, mindig tudok újat tanulni, hogy a neveljem a gyermekeimet. De megbocsásson, az igazolókönyvecskébe írt tanári bejegyzéseket zaklatásnak veszem. oldják meg a tanítási gondjukat az iskolában, ne zavarjanak az iskolai előmenetel gondjaival. magukra bíztuk Pistikét...

(Egy szülői levél részlete - 1933)

Forrás: KacsapRESS

1934

Tanév folyamán 38 városismereti kirándulást tartottak. A végzős osztályból 4 diák szerzetestanári, 1 szerzetesi, 5 világi pap hivatást választott. Külön megemlékezést tartottak Klebelsberg Kuno halálának első, Báthory István születésének 400., Kőrösi Csoma Sándor születésének 150. évfordulójáról.

1935

Március Ötnapos járványszünet volt.

Mire neveljük a gyerekünket 1935-ben?

A szülői értekezletek előadásai a tanév folyamán: A kiscserkészetről; Hogyan támogassa a szülő a diákot, hogy eredményes legyen az iskolában?; Az otthoni tanulás és a szülők feladata; A természetszeretetre nevelés; Az egészséges életre való nevelés. Az első osztályokban bevezetett osztályfőnöki órát nagyon hasznosnak tartották, segítették a középiskolába való beilleszkedést. A felsőbb évfolyamokon a megjelenés egyre kisebb létszámú lett.

(Igazgatói feljegyzés - 1935)

Forrás: KacsapRESS

Tanév folyamán Külön megemlékezést tartottak Horthy Miklós bevonulásának 15. évfordulója alkalmából, a finn-ugor testvériség ápolására, Horatius születésének 2000. évfordulóján.

Június 28. A szegedi tankerület főigazgatójává dr. Kisparti János budapesti piarista atyát nevezték ki.

1936

Február 23. A 82. sz. Zrínyi cserkészcsapat az iskola dísztermében ünnepelte alakulásának 15. évfordulóját.

Május 13. A cserkészcsapat részt vett Glattfelder Gyula megyéspüspök úr jubileuma alkalmából rendezett fáklyás felvonuláson.

Május 21. A cserkészek díszőrséget álltak a szegedi országzászlónál.

Pünkösöd A Hitterjesztés Egyesület fennállásának 10. évfordulóját ünnepelte. Összejöveteleiket vasárnap tartották, missziós kiadványokat olvastak, adományokat gyűjtöttek. Az egyesület gerincét a MÁV-intézet növendékei tartották.

Tanév folyamán Külön megemlékezést tartottak Liszt Ferenc halálának 50. évfordulóján. A magyar nyelv heti óraszámát 6-ról 5-re csökkentették a 2. osztályokban, és ott is bevezetésre került az osztályfőnöki óra. A tantestület nem látta ennek hasznát. Az iskolaépület ötven éves, az ablakok, ajtók rozszak, a vakolat hullik.

Károlyi Attila

De ki az a csegevara?

Napjainkban új divat hódít. Talán nem is olyan új, inkább újra felfedezett jelképek és szimbólumok, melyek eredeti jelentését nem is ismerjük pontosan. Manapság sikk vörös melegítőben megjelenni CCCP-s felirattal vagy vörös csillaggal ellátott ruhákat felvenni. Ilyen divat lett Che Guevara arcképe is. Jól ismerjük a lobogó hajú, szakállas forradalmár távolba meredő tekintetét. A szabadság, az igazságosság és a szocialista forradalom megtestesítőjévé vált. Bizonyára közrejátszott ebben a forradalmár ifjúkori kalandosáiról szóló, *A motoros naplója* című könyve, és a belőle készült film is, illetve az az eljárás, ahogyan az Amerikai Egyesült Államok nyomására Bolíviában kivégezték.

A mód, ahogyan egy nagyhatalom kényére, tárgyalás nélkül megölték és az a mítosz, amit a személye köré varázsoltak mártírságát kiemelve, nem ment fel egyetlen egy felelősen gondolkodó embert sem az alól, hogy Che Guevara személyét egészében vizsgálja meg. Nem szabad elfelejtenünk, hogy Kuba felszabadítása során – az eleinte még liberális nacionalista – Fidel Castro híve, aki távol állt attól 1953-ban, hogy kommunistának hívattasék. Ebben Guevara élete utolsó éveiben már a ló túloldalára esett és szembefordult a szovjet kommunizmussal is. Azzal vádolta Moszkvát, hogy túl puha, túl sok engedményt tesz az ideológia és a diplomácia terén, szemben a maoista Kínával, amelyben az ortodoxia utolsó mentsvárát látta.

A Batista-rezsim elleni fegyveres harc során Kubában Guevara személyesen ölt meg több árulónak tartott partizánt. 1959-től 1963-ig a La Cabana börtönerőd

parancsnokaként több száz politikai fogoly és rendszerellenes rab kivégzését rendelte el (a számukat ma 500 és 1700 közé teszik). Személyesen is részt vett kínzásokban, például Armando Valladares költő és emberi jogi aktivista esetében. Ő szervezte meg az első kubai koncentrációs táborokat, ahová politikailag gyanús elemeket zárták, mint például a katolikus papokat.

Az 1962-es kubai rakétaválság idején egyáltalán nem a békét szolgált, sőt a Szovjetunió fegyveres fellépését szorgalmazta. Később így nyilatkozott a történelekről: *„Ha a rakéták maradtak volna, felhasználtuk volna az Egyesült Államok ellen, megcélozva annak szívét, beleértve New Yorkot.”*

1967-ben így fogalmazta meg az össze az igazságosság gyilkos eszméjét: *„A gyűlölet nélkülözhetetlen eleme a harcnak. Az ellenség könyörtelen gyűlölete teszi lehetővé, hogy túllépjünk természetes korlátainkon, és hatékony, hidegvérű gyilkológéppé váljunk. ... Mindenhová el kell vinnünk a háborút, ahol az ellenséget találjuk: otthonaiba, szórakoztató-központjaiba; ez egy totális háború. Akárhonnan legyen meg kell támadnunk, el kell érünk, hogy mindegyik sarokba szorított vadállatként érezze magát.”*

Ezen ismeretek birtokában el kell gondolkodnunk azon, hogy a szabadság és az igazságosság szellemében hordott Che Guevarás ruháinkban lehetünk-e pacifisták, szolgálhatjuk-e a békét, vagy a megtevesztett tömeg tagjaiként olyasmit teszünk, amit nem is akartunk?

Zsódi Viktor

CHE GUEVARA

Ernesto Rafael Guevara de la Serna (Rosario, Argentína, 1928. június 14. - La Higuera, Bolívia, 1967. október 9.) orvos, politikus, marxista forradalmár, gerillavezér

★ Jó nevű értelmiségi családba születik.

★ 1947-től a Buenos Aires-i egyetemen orvosi tanulmányokat folytatott.

★ 1951-ben körbeutazza Dél-Amerikát, melyről naplót vezet.

★ 1953-ban az ekkor baloldali vezetés alatt álló Guatemalába érkezett. Itt ragadt rá híres beceneve, a „Che”, az argentin köznyelv e kedvelt töltelékszava, ami kb. annyit tesz, mint „Hé!” vagy „Ember!”.

★ 1956-tól részt vesz a kubai forradalomban Fidel Castro oldalán és megszervezi az első kubai koncentrációs táborokat.

★ 1959-től 1963-ig a La Cabana börtönerőd parancsnoka.

★ 1959-től több fontos állami pozíciót tölt be: Nemzeti Földreform Intézet, később a Kubai Nemzeti Bank elnöke.

★ 1961-től ipari miniszter

★ 1965-ben Kongóban próbálkozott a forradalom "exportjával", de tevékenységét teljes kudarc kísérte.

★ 1966-ban útnak indult Bolíviába. Kubai önkéntesekből és helybeli aktivistákból létrehozta a Bolíviai Nemzeti Felszabadítási Hadsereget. Kezdeti apróbb sikerek után egyre nyilvánvalóbb lett, hogy szinte semmilyen támogatást, együttműködést sem sikerül kicsikarnia sem a lakosságtól, sem a helyi politikai mozgalmaktól.

★ 1967. október 8-án több társával együtt fogságába esett, és másnap La Higuera faluban René Barrientos bolíviai elnök személyes utasítására kivégezték.

English Corner

Last month you could do a nice quiz, but you were all too busy and no answers came. What a pity!

Now I'm inviting you to a fascinating adventure. Would you like to join the ranks of the great detectives and solve the unsolvable crime?! I hope so.

So listen to me and I will tell you this story where I need your help!

We are in a big town, more exactly an aristocratic district where there are only villas. There was a crime because the valuable painting from the living room is missing. The owners are on holiday, only the chambermaid is there and she called the police. The famous detective, let's call him Stanwick, so he came and looked over everything; because he needed all the traces and examined all the signs.

Stanwick questioned the chambermaid and got to know that the woman was in the kitchen and she heard nothing during the theft. She was to go into her room, so she entered the living room and suddenly she noticed that the picture was missing.

This seemed quite simple but Stanwick wanted to see things on the spot. There was a French window in the living room opening to the garden. He stepped out carefully, because outside the house there were large pieces of glass on the surfaced road. He could even notice some spatters on this road. He concluded the following: somebody broke the French window, opened the lock and took away the painting. He was thinking for a while and returned to the chambermaid because he knew that she took part in the theft.

The question is how did he know that?

Please think it over and send me your solutions to my e-mail address (or if you need only a hint, you can also e-mail me): mnagy@szepi.hu

Have fun!

Best wishes,
Nagy Mariann

Great Teachers

Napjainkban sajnos egyre több nehézséggel kell megküzdeniük a tanároknak. A megpróbáltatásokat ellen-súlyozandó, a Longman Kiadó pályázatot hirdetett angoltanároknak, mely keretében szakmai elismerésben és jutalomban részesíti a sikeres angoltanárokat. Egy diákok által kitöltött – a tanár munkáját véleményező – kérdőív alapján 150 pályázó közül választották ki a legjobbakat, köztük iskolánk oktatóját.

Kedves Sík Péter!
Örömmel értesítem, hogy a Longman Kiadó Great Teachers kampányában bekerült Magyarország tíz legjobb angoltanára közé! (...)
Kollégáim nevében is szívből gratulálok, és további sikereket kívánok! Üdvözlettel: Esztergályos Kolos (Longman Kiadó)

Mi is gratulálunk!

Deutsche Rubrik

Christine Wolny
JANUAR

Die Hälfte, ach wie wahr,
ist schon vorbei vom Januar.
Er war sehr gnädig mit uns allen.
Ließ keinen Schnee vom Himmel fallen.

Er deckte diesmal gar nichts zu.
Die Blumen kamen nicht zur Ruh,
denn auch die Erde nicht gefroren.
Die Blüte hätte sonst verloren.*

So blühet auch im Januar,
die Ringelblume, wunderbar.
Wer es nicht glaubt, er kann sie sehen
hinter dem Haus im Garten stehen.

**hätte verloren; verlieren feltételes módbeli, múlt idejű alakja*

Dieses Jahr ist der Januar ziemlich mild. Nicht wahr? Wenn du Lust hast, dieses Gedicht zu übersetzen, dann verschicke es mir an meine E-mail-Adresse: nemes@szepi.hu

Német verseny

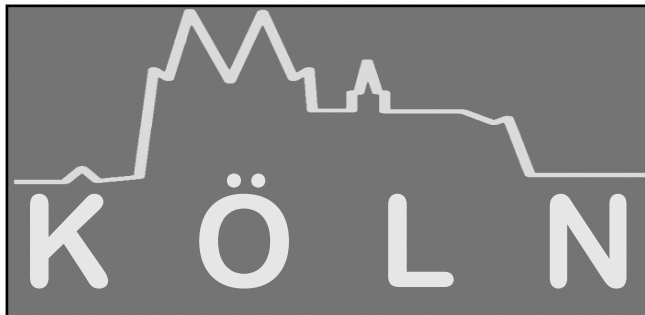
Németes diákjaik épphogy kipihenték a szünet és a Szilveszter fáradalmait, máris nagy feladat várt rájuk. Január 6-án ugyanis egy német versenyre került sor. A tét nagy volt, ugyanis a felső kategória első hat helyezettje egyhetes utazást nyert Kölnbe és Brühlbe, ahol nemrég kapcsolatot kezdtünk ápolni a Szent Orsolya Gimnáziummal. Szünet előtt megkaptuk a megfelelő anyagot a kölni karneválról, a kölni bazilikákról, és a híres 4711-es parfümről, Brühlről és az új testvériskolánkról.

A versenyen a felső kategóriában tizenegyen vettek részt. Két részből állt: egy írásbeliből és egy szóbeliből. Az írásbeli részben rövid tesztkérdések voltak a már megkapott írásbeli anyagról. A szóbeli részen diákonként más-más témák és kérdések szerepeltek, melyek célja inkább a társalgási képesség felmérése volt.

Egy órával a verseny után már meg is kaptuk az eredményt. 1. Kovácsik Antal (12.b), 2. Hidjapusztay Ákos (12.b), 3. Balogh Ákos (10.a), 4. holtversenyben Szűcs József (11.b) és Pataki Máté (10.a), 6. Varga Iván (12.b).

Mindannyian nagy izgalommal várjuk, hogy március 8-án Dékány tanár úrral és Németh tanár úrral elrepülhessünk Németországba.

Varga Iván 12.b

Újdonságaink

SZEPI – VIDEO

MŰVÉSZFILMEK: 🐾 **Nevem Sam - I Am Sam (2001)** – Sam Dawson (Sean Penn) okos, mint egy hétéves. A baj csak az, hogy elmúlt harminc, ám egy speciális pszichiátriai betegség következtében, sosem fogja meghaladni egy kisgyerek szellemi színvonalát. Egy gyorsétteremben dolgozik, imádja a Beatlest és boldog: ő neveli kislányát, Lucy Diamondot, akit egy hajléktalan asszony szült. A kislány betölti a hét évet: lassacskán letagadhatatlan, hogy okosabb az apjánál. A gyámügyi hatóságok a gyerek érdekében nevelőszülőkhöz költöztetik Lucy-t, ám bármilyen is legyen Sam agya, a szívében több van, mint a legtöbb felnőttben. Vissza akarja szerezni lányát. A ki-rendelt védőügyvéd (Michelle Pfeiffer) kezdetben vonakodik az ügytől, ám lassacskán rájön, milyen sokat tanulhat visszamaradott védecéntől. 🐾 **Macskák - Cats (1998)** – Thomas Stearns Eliot verseire Andrew Lloyd Webber írt musicalt. Azt hiszem, nem kell bemutatni... (Magyar felirattal!)

NÉHÁNY KÖNNYEDEBB CÍM:

🐾 **A Ravasz, az Agy és két füstölőgő puskacső - Lock, Stock & Two Smoking Barrels (1998)** – London legizgalmasabb negyede valószínűleg az East End. Itt él a legtöbb nehézfiú, kábítószergyűző és nagyreményű semmittevő. A film négy hőse, a négy jó barát itt határozza el, hogy meggazdagodik. Az eredmény: hatalmas adósság és egy életveszélyes fenyegetés. Mindössze egy hétük van fizetni, ezért a legelképseztőbb megoldást választják: kirabolnak egy másik bandát. Újabb kétes elemek, bűnözők, csempészek, kétfalás bérnyilkosok és szigorú kocsmárosok tűnnek fel a színen. Mindenki mindenkit összetéveszt valakivel, leszámol valaki mással, miközben a nagy dohánynak lába kél. 🐾 **A Profi - Le professionnel (1981)** – Josselin Beaumont-ot azzal a titkos megbízással küldik Malagavayba, hogy ölje meg a köztársaság elnökét, a diktátor Yala ezredet. A politikai helyzet azonban megváltozik és a francia kormány érdekei úgy kívánják, hogy inkább feladja Beaumont-ot. Bár az elnök nem végezteti ki, fegyvertáborba viteti, ahol iszonyú megpróbáltatások várnak rá. Két év elteltével azonban sikerül megszöknie. Visszatér Párizsba, hogy küldetését eltántoríthatatlanul befejezze, amikor Yala ezredes három napra érkezik a francia fővárosba. Bár Rosen felügyelő

és Eduard százados minden eszközzel próbálja megakadályozni a merényletet, Beaumont állandóan kicsúszik a kezük-ből. Egy lépéssel mindig előttük jár. – Főszerepben Jean-Paul Belmondo 🐾 **Nikita (1990)** – Nikita egy kábítószeres banda tagjaként betörés közben megöl egy rendőrt. Miután elkapják, Bob, a kormány különleges ügynöke választás elé állítja a lányt: vállalja a halálbüntetést vagy profi bérnyilkosként tovább élhet. Az erőt és ideget próbáló kiképzés során Nikita bizalmába fogadja Bobot, aki kihasználja a lány érzelmeit. Egy feladattal bízza meg, melyet nyilvános helyen kell végrehajtania. Az akció közben azonban elárulják, ezért megszökik. A tökéletesen kiképzett Nikita minden tudását felhasználva, el kezd Bobra vadászni, s egy megváltozott személyazonossággal megpróbál új életet kezdeni... 🐾 **Hosszú jegyesség - Un long dimanche de fiançailles (2004)** – Az első világháború idején öt végsőig elcsigázott francia katonát elhagyja őrhelyét a Somme-i lövészárokban. A hadbírósal halálra ítéli őket: a szökevényeket a két frontvonal közötti senkiföldjére viszik, hogy elpusztuljanak a keresztútban. Amikor az egymással szembenálló seregek összecsapnak, mindannyian meghalnak. Vagy talán mégsem? Az egyik eltűnt menyasszonya, Mathilde nem nyugszik bele szerelmé, halálhírébe. Nyomozásba kezd, ám az igazságnak annyi arca van, ahány szemtanú. Mathilde a beszámoló alapján igyekszik összerakni a senkiföldjén töltött éjszaka és a következő reggel történetét. – F.sz. Audrey Tautou, Gaspard Ulliel, Jodie Foster

SZEPI – HANGARCHIVUM

IZGALMAS ÉLMÉNY LESZ HALLGATNI:

🎵 **Klasszikusok – keményen:** Kevin Ferguson haevy gitáros bravúros átiratai (Vivaldi, Bach, Paganini, Muszorgszkij stb...) - Strad To Strat

🎵 **Filmzene minden mennyiségben:** The European Film Music Collection cd 1-4 - Amit csak el tudsz képzelni, azt itt mind meghallgathatod...

🎵 **Izgalmas élmény nyújtanak Yann Tiersen filmzenéi** (Amélie, Le phare, stb...)

🎵 **Taizé – Instrumental:** ismert taizéi nóták halk kísérete - kész imádság hallgatni és dúdolgatni hozzá a szöveget cd 1-2

🎵 **Szüless meg bennem!** – A Gável testvérek (piarista diákok) új elemze (churchbeat)

GREGORIÁN ZENÉBEN IS SZÉPEN BŐVÜLTÜNK:

o Chants Populaires de la Liturgie Latine

- Vol.1-2 o Camino de Santiago - Énekek a Szent Jakab zarándoklatra... o Las Reducciones Jesuíticas De Sudamérica - A dél-amerikai jezsuita redukciók zenei világából válogatás (Hallottál már ilyet A misszió című filmben is!) o A Nagyhét liturgikus énekeiből válogattak a solesme-i bencések (Les Ténébres - GETHSEMANI - GOLGOTHA - TOMBEAU cd 1-3) 🎵 **Rácz Aladár** (1886-1958) portré – CD a világhírű magyar cimbalomművészről...

🎵 **Jelentem versben mesémet** – Balassi Bálint énekei CD 1-2 – Kobzos Kis Tamás és Musica Historica előadásában.

🎵 **Keith Jarrett–Jan Garbarek:** Luminessence – nemrégiben kaptuk meg a kiváló zongorista és szopránszaxofonos egyik lemezét... – Meditatív zene, kiválóan alkalmas hát-térhallgatásra is!

NE FELEDKEZZÜNK MEG A PRÓZÁRÓL SE:

🎵 **Vergilius Aeneidos liber quartus-Vergils Didobuch** – Vergilius - latinul!

🎵 **Rejtő Jenő:** A szöke ciklon - A tizen-negy karátos autó - Pizskos Fred, a kapitány

🎵 **Farsangi ajánlat:** o Legények eleje o pocoli kakaj o Kabaré válogatásunkban is mindig akad hallgatni való: egy újszülöttenk minden vicc – új!

Szegheő József SP

SZEPI – KÖNYVTÁR

Decemberben ajándékozás útján a természettudományi állományunk (állatok, növények, csillagok stb...) jelentősen bővült, érdemes búvárkodni köztük.

📖 **Dawkins, Richard: Az Ős meséje.** Partvonal Kiadó, 2006. (Zarándoklat a négy milliárd éves múltba más élőlényekkel együtt...)

📖 **Watson, James D: DNS: Az élet titka.** HVG könyvek, 2004. (Könyv a genetikáról érthető stílusban...)

📖 **Görög művelődéstörténet.** Osiris Kiadó, 2006. (Ókori görög művelődéstörténet a legújabb kutatások eredményeinek felhasználásával...)

📖 **Keneally, Thomas: Schindler listája.** Lazi Kiadó, 2006. (Egy náciról, aki rádöbben saját pártja és rendszere embertelenségeire és megpróbál tenni ellene... – Videótár: 1286)

📖 **Böszörményi Gyula: Gergő és az álmovámpírok II.** - Jonathan M., 2006.

Szarkáné Gyerjék Judit

NB.: A Katalógus Honlapunkon megtekinthető!

Olvasandó kortársak – olvasható kortársak

Rakovszky Zsuzsa: A kígyó árnyéka című regényéről

Természetesen minden kortárs költő, író olvasandó – megengedem: némelyikük nehezebben olvasható, ha a 19. századi irodalomeszmény alapján tekintjük őket – bár, nem értem, miért is kellene így tennünk? – e cikksorozat célja, hogy olyan kiváló minőségű kortárműveket mutasson be, amelyeket egy a modern művészetek iránt kevésbé elfogult olvasó is könnyen megérthet, sőt élvezhet.

Előző írásomban is egy olyan kortárs költőről szóltam, aki regényeivel is a legjobbaknak járó helyet nyerte el a magyar irodalomban; most a folytatásban, megint egy költőről: Rakovszky Zsuzsáról szólnék, aki regényével, méghozzá első regényével (*A kígyó árnyéka* Bp. Magvető 2002) a legjobb magyar regényírók közé került.

Rakovszky Zsuzsa első regényében a főszereplő Ursula Binder, született Lehmann Orsolya egyes szám első személyben meséli el fordulatokban gazdag élettörténetét. A nyolcvanas éveiben járó elbeszélő gyermek- és ifjúkorát meséli el, amelyben a babona, vallási ellentétek, szenvedélyek, szenvedések, szerelmek, erőszakoskodások, hideg számítások, bonyolult csel-szövegek követik egymást.

Hogyan boldogul egy tizenhét éves félárva lány a tizenhetedik században, (ha már születése is törvénytelennek számítana – házasságkötés után hat hónappal – ha a babonás kortársak nem fognák az éppen akkori napfogyatkozásra), ha anyja halála után apja viszonyt kezdeményez vele, ha titokban gyereket szül keresztanyja unokaöccsének, ha látszatházasságban kell élnie, ha társ tettes lesz nála jóval idősebb, érte tiszta szívvel rajongó udvarlójának meggyilkolásában?

Kalandos életét az elbeszélő harmincas éveinek közepéig meséli, további életéről egy orvos mellett, akinek két gyermeket szült, és akihez – természetesen – apjától szöknie kellett rövid, tárgyilagos leírást kapunk a regény utolsó oldalain.

A – hm – felnőtteknek való regény bravúros módon ábrázolja a babonák, a hazugságok, a kiszolgáltatottság lélekölő hatását; a felekezeti ellentétekből fakadó gyötrelmeket; a szerelmi szenvedély felemelő és megalázó pillanatait.

Bravúros leírások, és feszült párbeszédnek vészik előre az olvasót a regényben, ez is, akárcsak

az előző számban idézett Őrizetlenek című Gergely Ágnes regénye, a „letehetetlen” regények közé tartozik, akinek most túl sok dolga van, jobban teszi, ha csak hétvégére kölcsönzi ki, és egyszerre csak az egyiket, könyvtárunkból (ejtsd: megvan a könyvtárban ez is).

Mindkét szerzőről és szerzőtől olvasható bőséges anyag a <http://www.irodalmiakademia.hu/scripts> internet címen, és a regények is letölthetők onnan, legálisan.

Alábbiakban a regény egyik legizgalmasabb leírása, egy középkori, farsangi „örjöngés” olvasható:

Legelől a trombitások és dudások haladtak, fejükön csengettyús sipkával. Képük az erőlködéstől fölfúvódott, mint ha ők is ördögmaszkot viselnének, s hangszerükből dallam helyett valami torz, csúfondáros, sántáni vakogás tört elő. A trombitások mögött részeg némberek lépkedtek. Sárga haja kibomlott, álcája félrecsúszott: mindkét kezében egy-egy fazékhoz való fedőt fogott, s össze-összezecsentotta őket, maga pedig tánc lépésben kerengélt körbe-körbe e maga szolgáltatta muzsikára, csakhogy részegségében bokája örökösen megbicsaklott magas sarkú csizmájában, s háttal neki-nekítántorodott a legelső sorban állóknak. Láttam, amint egy nagy termetű, gyermekképző katona vigyorogva markolássza dagadó keblét, s közben cinkosan kacsingat a körülötte állókra, aztán nagyot taszít rajta, s valamit kiált is utána, amin az asszony részeg sikongatással fölkapag. A zenészek nyomában négy ló vontatta szekér közeledett, s rajta viszont láttam a

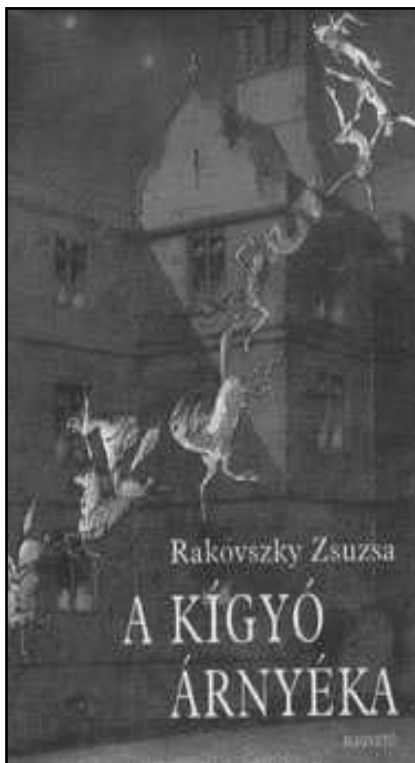
szőlőlombkoszorús főördögöt és egész kíséretét, amely időközben további alvilági lényekkel, tündérekkel, manókkal és démonokkal szaporodott. Ott láttam közöttük a Susanna meséiből ismeretes vízmanót is: zöld ábrázata volt, pikkelyes teste és békáéra emlékeztető, hártvás, zöld keze-lába. Jobbjával nyakánál fogva most is szorosan tartotta a leányzót, ki a mese szerint megpróbálta magát a vízbe ölni, s a manó feleségeként végezte. A leányzó arany haja leomlott egészen a térdhajlatáig, de az ő ábrázata is zöldes volt, akár a vízbe-fúltaké, karján pedig ott hordozta félember, fél-béka porontyait, szám szerint hetet. De voltak ott vízi leányok is, kiknek csupasz felsőtestét csak derekukig omló, ezüstös hajzatuk fedte, derék-tól lefelé pedig pikkelyek borították a testüket, láttam erdei tündért zöld lomb-ruhában, zöld hajában virágkoszorúval, hazajáró lelket halotti lepelben, gnómot, kinek ormótlan nagy fejét kisgyermek nagyságú test hordozta, s kinek nagy arcából sötét, komoly szempár tekintett lemondó szomorúsággal az örjöngő sokadalomra. A szekér után álarcos tömeg özönlött kiáltozva, trombitálva, csörgőket rázva, vademberek, ördögök és szerecsenek sokasága. Voltak közöttük mindenféle furcsa szerzetek, asszonyfejű madarak és szárnyas oroszlánok, sárkánykígyók és egyéb pokolbeli bestiák is szép számmal. Egy szemfedőjébe burkolózott holttemet hosszú, horgas ujjával fenyegette a körülállókat, egy kaszás halál pedig örökösen az asszonyok szoknyája után kapkodott, azok pedig visongva menekültek előle. Viszont láttam a medvét is: most sem tudtam eldönteni, vajon valószínű-e fenevad-e vagy medvének beöltözött ember, de gyanítottam, hogy az utóbbi lehet, mert ő is kiváltképp az asszonyokat riogatta.

A menetet egy második szekér zárta. A szekéren aranyos trónuson Farsang hercege ült, fején koronával, aranyos álarcban, mint valami aranyszobor, amely időnként megelevenedett, s egy lábánál fekvő kosárból aprópénzt markolt ki, majd jobbra-balra hajigálta az egymás kezére-lábára hágó, tülekvő tömeg közé. A trónust a herceg udvarhölgyei állták körül, kik táncba öltözve,

külhoni divat szerint félig födetlen keblekkel vacogtak a csípős szélben, és a tömeg éljenzése és hujjogtatása közepette egy nagy üstből cinkánállal bort töltögettek elhaladtukban azoknak, akik, számolva ezzel az évente ismétlődő szertartással, bögrét is hoztak magukkal hazulról, s azt most mohón nyújtogatták az elgördülő szekér felé.

Amikor a második szekér is elhaladt, a tömeg ismét összeforrt mögötte, de a félbeszakadt tánc nem folytatódott többé, hanem a sokaság megindult a menet nyomában, s bennünket is magával sodort. Az emberáradat a város széle felé, a Felső kapu irányába hömpölygött, s újra meg újra a "lúdenyakasztás" szót lehetett kihallani a hangzavarból. Eszembe ötlött, hogy hallottam már korábban is a mesterlegények húshagyókeddi versengéséről, amely Kassáról származott át a mi városunkba, s amelyet az Arany Sas fogadó udvarán szoktak tartani minden évben (ez a fogadó a Felső

kapu közelében állott, kevésbé a kapun kívül). Nem éreztem ugyan különösebb kedvet hozzá, hogy végignézzem ezt a meglehetősen otromba játékot, amely abból állt, hogy a részt vevő mesterlegények sorra megpróbálták egy lábánál fogva felfüggesztett lúd fejét leszakasztani a nyakáról, de mivel a tömeggel szemközt haladni reménytelennek látszott, sodródtam én is engedelmesen kísérom karján a sokasággal együtt a „lúdenyakasztás” színhelye

felé. Egy jócskán becsípett hegyi manó, legalábbis csúcsos kis sipkájáról s a kezében tartott lámpásról annak ítélt, nekünk is odakinált valami palackot, s addig unszolt, míg nem végül, a békesség kedvéért ajkamhoz emeltem. Mire észbe kaptam, e bornál jóval erősebb és mámorítóbb italból már le is szaladt a torkomon néhány égető korty, s én az italtól megszédülve csak annál erősebben csimpaszkodtam kísérom karjába.

Tóth Ákos

A bezárt világ nyitottsága 4.

Egy újabb reggel köszöntött rá, és már nem is volt annyira bánatos. Érezte, hogy ez a nap jó lesz. Kilépett az utcára, és felszállt a buszra. A busz mindig ugyanúgy jött, és mindig ugyanakkor. Ő mindig oda ült, ahova szokott, és a többi ember is tudta már, kinek merre lehet ülni. Azonban ez a reggel más volt. Ült, olvasott, nem is tudta, hogy mit, csak úgy tartotta a kezében. Várta, hogy leüljön a szokásos ember mellé. Ez meg is történt. A kicsiny, szemüveges úriember, aki mindig rohan, ült, és nézett ki a fejből. Ő tovább olvasott, hátha nem veszik észre, hogy figyel mindent. De ekkor a szokás felborult, mert egy új ember közeledett hozzá, és úgy tűnt, helyfoglalásra készül. Először nem is mert felnézni, nehogy a hirtelen fejmozdítás valakinek furcsa legyen. Inkább olvasott tovább, de igyekezett a szemét a mellette lévőre szegezni. Kisvártatva ezt meg is tette, és kiderült, hogy a társ egy gyerek. Olyan tízéves fiú lehetett. Nagy hátizsák volt a vállára téve, úgy is ült, nem vette le. És ekkor elkezdett a kis prűcsők felé kacsingatni. Nézte, ahogy a mellette lévő olvas. Nagyon érdeklődő tekintetet rakott ki az arcára, és elkezdte nézni a betűket. Úgy tűnt, hogy nem érti az előtte álló jeleket. Ekkor jutott az eszébe, hogy nem tíz éves ez, hanem olyan hét év körüli. Hiszen még a könyvből a betűket sem tudja megformálni. Ekkor gondolt rá, hogy kinéz a könyvből, és ránéz a gyerekekre. A szeme sarkából úgy tűnt, hogy

mosolyog, így ő is mosolyogva nézett felé. De ekkor a gyerek elkapta a fejét, és még a másik irányba is elfordította. Talán zavarba jött, vagy csak véletlen volt, mindenesetre furcsállta. Újra a könyvébe nézett, és igyekezett újra felvenni a kontaktust. Ekkor már reménykedett benne, hogy a gyerek rá fog nézni. De nem tette. Újabb megállóhoz értek, és a gyerek szélesebben tűnt el mellőle. Ő is leszállt, de a gyereket nem látta. És elkezdett gondolkodni. Miért pont mellé ült le? Miért ment el olyan gyorsan? Talán félt tőle? Rosszul csinált valamit? Nem. Rosszul biztos nem csinált semmit, mert a legtapintatosabb módon próbált nyomozni.

Közben végigballagott az utcán, és befordult a munkahelyére. Arra gondolt, hogy mégis csak volt valami baj, de eldöntötte, hogy ezen most nem rágódik, mert fontosabb dolgai is vannak. Majd hazafele menet tipródik rajta egy kicsit. Azzal levetette a kabátját, felvette a benti cipőjét, és elkezdett dolgozni. Nap közben nem gondolt az esetre, de ebédnél eszébe jutott, talán mondani kellene a munkatársának. De úgy sem értené meg, jutott gyorsan eszébe, és elhessegette ezt a gondolatot. Akkor odaült egy másik osztályról egy másik előadó, aki elkezdett unalmas, szabályzati dolgokról beszélni. Így gyorsan túllépett ezeken a gondolatokon, és próbált figyelni, vagy legalábbis úgy tenni.

Török Tibor 12. B

Csodaország, jaj de messze, mégis itt van a szívünkbe’.

„Berzsián, a te mestered lesz az első a világon, akinek a hatvanésháromnegyedik születésnapját is megünnepelték.”

Nagy mesélőnket 2006. december 22-én, hetvenésháromnegyedik születésnapján szólította el tementője, odaátrol vesz részt szomorú ünneplésünkben.

Jó szívvel és szeretettel emlékezünk meg egy jó emberről, aki sok gépírásórának, együtt-létnek volt szellemi-lelki támasza.

Szellemi, hiszen történeteiben, meséiben szellemi értéket is közvetít. Megtudhatjuk tőle, miként nevezik a hagyományos, a pörgyefüvet, létezik Barranquilla, Yaounde. (És ha erőt veszünk, talán utána is nézünk ezeknek.) Történeteiben nemcsak meselények szerepelnek, sokukban korrajzot ad az alsórácegrespesztai időkről, a világháború élményei is olykor átszűrődnek rajtuk, hol ironikus, kesernyész, hol szomorkás háttérrel.

És persze elsősorban lelki-erkölcsi támasz. Meseszerű környezetben próbál jobbítani rajtunk: a Csodapatika olvasása után óhatatlanul magunkba szállunk: vajon az én önismertem mennyire helyes? A Csapda megmutatja, hogy az ember idősebbé válásával játszhat még bátran, maradhat gyermek. A bolond kútásó számon kéri rajtunk: mennyire tudunk a földi dolgoktól elszakadni, és bár ha bolondnak is néznek miatta, törődünk-e az égiekkel?

Embersége kiviláglik a személyes találkozásokban is. Egy beszélgetésből:

– Rendkívül alacsony színvonalon kezelik az irodalmat a mai gyerekek, de még a felnőttek is. Ön szerint meg lehet állítani ezt a butulási és lustulási folyamatot?

– A mikéntjét nem tudom, de előbb-utóbb csak rájönnek az emberek, hogy érdekesebb többet gondolkodni. Ez a világ ugyanis arra biztatja az embert, hogy a legkevesebb erőfeszítés nélkül éljen, márpedig én azt mondom, hogy erőfeszítés nélkül nem érdemes.

Végül az író e-levelezéséből egy szösszenet. Amikor a weben máshol még nem sok mindent lehetett találni Lázár Ervintől, a SzePi-n már bőségesen olvasható volt. Iskolánk-nak érkezett egy emil:

Feladó: Lázár Ervin <h6673laz@ella.hu>
Címzett: dugo <dugo@szepi.hu>
Tárgy: köszönet
Dátum: 1999. okt. 24., vasárnap

Kedves Mester! Köszönöm, hogy ilyen sokat fáradozott velem.
Lázár Ervin

...fáradozzatok ti is!

Ajánlott irodalom: [http://www.szepi.hu/irodalom/lazar/pub/mp3/Próza/Lázár Ervin](http://www.szepi.hu/irodalom/lazar/pub/mp3/Próza/Lázár%20Ervin)

Szász Imre

Lázár Ervin

Az élet titka

Gyerekkoromban, az alsórácegresi nagyszederfa alatt hallottam egy történetet. Nem hinném, hogy abban a pillanatban, amikor elhangzott, megértettem volna minden ága-bogát. De a gyerekkorban hallott történetek együtt növekszenek velünk: virágot hoznak, kiteljesednek, gyümölcsöt érlelnek. Semmi más nem kell hozzá, csak meg kell őrizni őket. Én őrizgettem máig, éppen itt az ideje, hogy elmondjam.

Élt Rácpácegresen két család. Rácegresiék és Pácegresiék. Mind a két családnak tizenkét fiúgyermek volt, úgy nagyjából egyidősek. Csak a természetük volt nagyon különböző, mert Rácegresiéké jókedvű, összetartó család volt, csak úgy zengett a házuk a nevetéstől. Pácegresiéké meg ordító, zúgó, csak úgy zengett a házuk a veszekedéstől. Egy bizonyos napig. Mert azon a napon maga elé hívatta mind a tizenkét fiát Rácegresi is, meg Pácegresi is.

Azt mondta Rácegresi a tizenkét fiának:

– Ahhoz, hogy derék emberek legyetek, nem árt megtudni, mi az élet titka. Az élet titkát az Óperenciás-tengeren túl őrzi egy nagyszakállú öregember. Az Üveghegy tetején lakik egy háromszázhatvanöt tornyú várban. Oda kell eljutnotok. De ezer veszély leselkedik rátok, csak akkor juthattok el hozzá, ha nem hagyjátok cserben egymást soha.

Közben a másik házban Pácegresi beszélt a fiaihoz:

– Az élethez szerencse és sok kincs kell – mondta nekik. S a szerencse és kincsek tudója egy nagyszakállú öregember az Óperenciás-tengeren túl. Ott lakik az Üveghegyen egy háromszázhatvanöt tornyú várban, őhozzá kell eljutnotok minden áron, s azután már semmi gondotok se lesz, éltek, mint Marci Hevesen. Csak hát nehéz odajutni, nem ártana összefognotok, legalább arra a kis időre, amíg odaértek.

Akkor aztán egyenként elővették a fiaikat, és mindegyiknek elmondták a feladatát. Nem állt sokból. Tizenkét elágazása van az erdőn át vezető útnak, az első fiú megjegyzi, hogy merre kell menni az első elágazás után, a második a másodikat kapja, és így aztán mind a tizenkét elágazásnál tudja valaki, hogy merrefelé kell továbbmennni. Egyszerű ez, nem? Minden fiú kapott egy szerszámot, mindegyik tartsa rendben a magáét, ne hagyja megrozsdásodni, elkallódni, mert amikor odaérnek az Óperenciás-tengerhez, akkor bizony ott hajót kell építeni, s akármelyik szerszám hiányzik, nem sikerülhet a hajóépítés. Aztán áthajózni az Óperenciás-tengeren, elgálogolni az Üveghegyig. S ott csak akkor nyitja ki a kaput a nagyszakállú öreg, ha elénekelnek neki egy dalt. A tizenkét fiú megtanult a dalból egy-egy sort, nem lesz ott hiba, ha odaállnak a várkapu elé, tizenketten el tudják énekelni az egészet.

Na, nekiindult mind a két csapat, a Pácegresiék már a második elágazásnál összevesztek. Mit is mondott az apám?

– ráncolta a homlokát a második gyerek – Jobbra vagy balra? Valamerre csak nekiindultak. De az egyik fiú ivócimborákat talált egy kocsmában, velük maradt, a másik lakodalmas nép közé keveredett, a harmadik elment zsoldosnak. Már csak kilencen vagyunk – mondta dühösen a legidősebb, és eldobta a nehéz kalapácsot, amit rábízott az apja, és sorsára hagyta testvéreit. Sose jutottak el nem az Üveghegyig, az Óperenciás-tengerhez sem. De a Rácegresi gyerekek nem hagyták magukat. Tudták az utat, megbirkóztak éhséggel, szomszúsággal, felépítették a hajót, tépték őket viharok, szelek, de átjutottak a túlso partra, ha valamelyikük megbetegedett, ápolták, aki elvesztette reményét, azt megvigasztalták – s egyszer csak ott álltak az Üveghegy előtt, a háromszázhatvanöt tornyú vár előtt. Nekifogtak énekelni, az első elénekelt az első sort, a második a másodikat, mikor a dal végére értek, újrakezdték, harmadik éneklésre tudták mindannyian az egész dalt, énekeltek boldogan. A kapu kitérült, ott álltak a nagyszakállú öreg előtt.

Az alsórácegresi nagyszederfa alatt abbahagyta az öregember a mesélést. Mert amíg el nem felejttem, el kell mondanom, hogy ezt a mesét az alsórácegresi nagyszederfa alatt egy nagyszakállú öregember mesélte nekünk.

– És mi volt az élet titka? – kérdeztük tőle kórusban.

– Ezt kérdezték a fiúk is, de az öregember azt mondta nekik: „Hiszen már tudjátok!”

– Akkor legalább a dalt énekelje el – kéreltük ott a nagyszederfa alatt, de csak mosolygott – csak jól jegyezték meg azt az egy sort – mondta.

Ebből gondoltam, hogy egyszer majd nekem is ott kell állnom az Üveghegy előtt, és el kell énekelnem azt az egy sort.

Most már, idők múltával azt is tudom, hogy arról szólt a mese, hogy a világban mindenkire rá van bízva valami. Valami nagyon fontos, amivel el kell jutni az Üveghegy elé, s aki az Üveghegy elé akar jutni, annak ismernie kell testvérét, anyját, nagypapját, tudnia kell, hogy az Üveghegy vára mindenki előtt nyitva áll, csak szeretet és tiszta szív kell hozzá. Most elmondok néhány történetet, a történelem fátyolán sejtelmesen átködlőt, hátha segít benne, hogy tudd azt a sort, az Üveghegy előtt.

(Az Eredeti üzenet című könyvből)

A Reök család

Szeged egyik legjellegzetesebb szecessziós háza az 1907-ben épült Reök-palota. Az épület egykori tulajdonosa Reök Iván, szegedi nagybirtokos, a császár vízügyi mérnöke, aki az 1879-es szegedi nagyárvíz után vízelvezető csatornákat ásott.

Reök Iván és felesége, Kelemen Ida 1911-ben birtokot vásároltak Horgoson és környékén (az úgynevezett Kamaráson). Kétszázötven hektárnyi földje, több gazdálkodási objektuma és rengeteg jószága volt. Felesége három fiúval (Andor, Iván és Etele) és négy lánnyal ajándékozta meg. 1918-ban az egész család Horgosra költözött. Iván legfőbb vágya az volt, hogy a birtokán temessék el. 1923-ban bekövetkezett halálakor ez meg is valósult, síremléke a mai napig ott áll.

Andor vezette tovább a családi gazdaságot az úgynevezett Reök majoron. A mezőgazdaság virágzott, a horgosiak nagy része munkát kapott a birtokon, a családot ezért nagyon megbecsülték. Andor felségül vette Vojniæ Tuniæ Erzsébetet, akitől két gyermeke született András és Elizabet. A második világháború idején Reök Andort választották meg Szabadka polgármesterének. 1944-ben a család visszament Magyarországra. Andor mégis Szabadkán maradt, mivel tiszta volt a

lelkiismerete és úgy gondolta, hogy nem eshet semmilyen bántódása. A partizánok mégis börtönbe küldték és onnantól kezdve már minden nyom elvesz. A mai napig sem tudunk semmit Andor további sorsáról. Az 1944-45-ös délvidéki vérbosszú horgosi áldozatainak emlékművén az ő neve is szerepel. Az egész birtokukat, a gazdálkodási objektumokkal együtt államosították. Azóta a birtok állapota fokozatosan romlik. Andor gyermekei Magyarországról át-

mentek Nyugat-Németországba és ott hunytak el.

Két sikeres ügyvéd unokája Andras Reök (Düsseldorfból) és Philippe Claus Bastian (Párizsból), 2006 októberében ellátogatott Horgosra. Megtekintették a Szabadka városházát, családjuk egykori nagy birtokát és ellátogattak dédapjuk sírjához.

A dédapa sírjánál Andras Reök és Philippe Claus Bastian

Varga Iván 12.B

Előző számunkban a Kárász családról közöltünk írást. A család Horgoson élő leszármazottja, Kárász Margit kéri, hogy tájékoztassuk az olvasókat: noha az egész település „gróf”-ként emlegeti a családot, ténylegesen sosem volt grófi címük.

A foci története I.

KELETKEZÉSTÖRTÉNET

A történelem során a világ szinte minden táján terjedtek el a mai labdarúgásra nyomokban emlékeztető játékok. Ezek közül egyiket se nevezhetjük a futball őseinek, de mindegyik magában hordozott valamit a napjainkban ismert futballból. A legkorábbi focihoz hasonló labdajáték Kr.e.300 környékén keletkezett Kínában, bár ez tulajdonképpen nem volt más, mint a vásári mulatság egy érdekes formája. Még mindig Ázsiánál maradva, a Kr.u.5. században a japánok kitaláltak egy Kemari nevű játékot, melynek az volt a lényege, hogy a labdát – együttes erővel – a levegőben kellett tartani, persze kéz használata nélkül. Aztán jött a rómaiak által kitalált Harpastum nevű játék, melyben a labdát az ellenfél térfelére kellett juttatni. Igaz, itt a rúgásnak nem volt nagy szerepe, így ez a játék inkább a rögbi őseinek tekinthető. Mint ahogy azt talán mindenki sejti, a mai labdarúgás az angoloktól eredeztethető. Azonban az angol játék eredetéről is igen keveset tudunk. Egy chesteri feljegyzés például arról tudósít, hogy a győztes angol katonák egy dán harcos levágott fejével labdázta. Persze ennek igazságtartalma erősen megkérdőjelezhető, de ha igaz is ez a sztori, akkor is elég morbid dolog lenne azt állítani, hogy így született meg a foci. Az angoloknak volt azonban egy népszokása is: húshagyó kedden egy labdát a falu lakosai egyik pontból a másikba „szállítottak”. Bármen nyien részt vehettek ezen a mulatságon, és szabályok gyakorlatilag nem voltak, így elég sok sérülés származott a játékból. A rúgásnak azonban még itt sem volt döntő szerepe, így csak annyit párhuzamot vonhatunk a játék és a mai foci között, hogy már akkor is volt Angliában egy labdajáték, amely valósággal megbolondította, és lázba hozta az egész népet. Eközben a 14. századi Itáliában, toszkán földön, az Il Calcio-t játszották. Ez volt az első olyan játék, melyben a rúgáson volt a hangsúly, s ez jóval kulturáltabb volt, mint az angolok lármás tömegsportja. És Angli-

ában hosszú századokon keresztül ilyen is maradt a játék. A fordulat a 19. század közepén következett be, ekkor már erényként kezelték a csapatszellemet és a fegyelmet, a durvaság pedig kezdett háttérbe szorulni, habár néhol még engedélyezett volt a labdát vezető játékos sípcsonton rúgása, mint ahogy a kézzel történő játékba avatkozás is. Egységességről tehát még korántsem beszélhettünk. 1848-ban viszont kikiáltották az ún. Cambridge-i szabályokat, amely amellett, hogy megteremtette az egységes futballt, segített is azt szétválasztani a rögbitől. Eztán újabb és újabb szabályokat vezettek be, s így a ma ismert foci körvonalai kezdtek egyre inkább kirajzolódni. Az igazi áttörés 1863-ban következett be, amikor 11 klub (pl. Crystal Palace) képviselői létrehozták az FA-t, az Angol Labdarúgó Szövetséget. A szabályok persze még mindig nem voltak tökéletesek, sok apró módosításra, pontosításra szorultak. Például, 1865-ban feszítettek először szalagot a két kapufa közé, és csak jó tíz év múltán vezették be helyette a mai is használt keresztlécet. 1891-ben aztán a hálók is fölkerültek a kapukra, és ekkor vezették be a tizenegyesrúgást is. Közben folyamatosan alakultak meg az egyes nemzeti – főleg brit – labdarúgó szövetségek, egyre erősödött az FA, majd 1904-ben, Párizsban megalakult a FIFA, a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség. 1912-től a kapus már csak a büntetőterületen belül érhet kézzel a labdába, 1920-tól a bedobásnál nincsen les, 1925-től pedig a korábbi 3 helyett immár 2 védőnek is elég a támadó és a gólvonal között helyezkednie ahhoz, hogy ne legyen les. És ezzel nagyjából ott tartunk, mint ma. Azaz, durván 1925-től játsszák világszerte a focit azok szerint a szabályok szerint, mint manapság.

HŐSKORI LEGENDÁK

A viktoriánus Anglia talán legkiválóbb játékosa Steve Bloomer volt. A hírhedt középcsatár rettegett góllövő volt: 1892 és 1914 között 598 bajnoki találkozáson 353-szor talált a kapuba, az angol válogatott mezejében sem adta alább, és 28 góllal há-

Az első igazi magyar futballegenda:
Schlosser Imre

lálta meg a 23 mérkőzést, amely hosszú évtizedekig rekordnak számított. Pedig ne feledjük: neki még jóval könnyebb volt leszen ragadnia, mint a későbbi támadóknak: ellene a kapusok még a 16-oson kívül is fölszedhették kézzel a labdát, sőt még bedobásnál is leszen ragadhatott. Bloomer minden téren kimagaslott kortársai közül, talán csak egyvalaki, a „walesi varázsló”, Billy Meredith említhető vele egy lapon, aki több bajnokságot is megnyert, úgyhogy előbb a Manchester City, majd a United mezét is magára öltötte. Noha nem sok legenda származik a kezdeti időkből, az első magyar sztárra mégse kellett sokáig várni. Schlosser Imre 1906 és '27 között 68 válogatott mérkőzésen szerepelt, és ezalatt rendkívül sok, 59 gólt szerzett. Egy Svájc elleni mérkőzésen például 6-szor is eredményes volt, de a cári Oroszország ellen sem adta alább 5 rúgott gólnál. De nemcsak a válogatottban, klubszinten is ontotta a gólokat, 1909 és '14 között zsinórban 6-szor volt gólkirály. Pályafutása során összesen 13 bajnoki címet szerzett, 5-öt a Ferencvárossal, 8-at az MTK-val. Korának legnagyobb csillaga kétségkívül a brazil Arthur Friedenreich, becenevén a „Tigris” volt, aki 26 éves karrierje során szerzett 1329 találatával máig álló világrekordot állított fel a rúgott gólok tekintetében (Pelé 48-cal jutott kevesebbig). A német apa és brazil

anya gyermeke nem csak a pályán töltött be fontos szerepet: a félvér támadó fogadtatta el briliáns játékával a színes-bőrűek jelenlétét a futballban.

A '20-AS ÉVEK LEGENDÁI

Az 1920-as évek labdarúgását nemzetközi szinten egyértelműen az uruguayi válogatott uralta, amely amellelt, hogy '24-ben és '28-ban is megnyerte az olimpiát, 3 évben a Copa Americán is a legjobbnak bizonyult. Olyan korabeli sztárokat vonultatott fel színeiben ez a csapat, mint José Leandro Andrade, José Nasazzi, Héctor Scarone vagy mind közül a legismertebb, a félkarú Héctor Castro. Nasazzi nem csupán minden idők egyik legjobb jobbhátvédje volt, hanem talán a valaha volt legeslegnagyobb csapatkapitány is, aki vezetői és szervezői képességeivel a „Marsall” becenevet érdemelte ki, s aki elsősorban arról vált híressé, hogy szövetségi kapitány híján, rendszerint ő maga dolgozta ki a megfelelő taktikát minden meccsre. Amolyan játékos-edző volt ő, és sikereit ismerve, így méltán említhetjük őt egy lapon minden idők legnagyobb játékosai. Hiszen, ha úgy vesszük játékosként és edzőként is nyert a '20-as években 2-2 olimpiát, 3-3 Copa Americát, és később 1-1 világbajnokságot. Márpedig, ha így vesszük, eredményeivel csak Pelé és Beckenbauer sikerei vetélkedhetnek. Persze kiváló csapattársai nélkül nem érhetne volna el ezeket a kiugró sikereket, igaz ez az összes futballcsillagról elmondható. Na de menjünk tovább, mert azt azért túlzás lenne állítani, hogy akkortájt csak az uruk tudtak focizni... Ott volt például az angolok William „Dixie” Dean-je (nem dinnye), aki 1928-ban ma is csúcsnak számító, nem kevesebb, mint 60 góllal hódította el az angol bajnokság gólkirályi címét. De a '20-as évek végén feltűntek a legelső kapuslegendák is, a cseh-szlovák Frantisek Planicka, valamint a spanyol Ricardo Zamora személyében. A róla elnevezett díjat minden évben odaítélik a spanyol liga az évi legjobb hálőrőre.

Borbás Bálint
12.A

folyt. köv.

Kosárlabda házibajnokság

Ebben a tanévben január 13-án került megrendezésre a kosárlabda házibajnokság.

Az **A-csoport** eredményei: 9A-9B: 16-6; 7A-9B: 0-16; 8A-9B: 8-9; 7A-8A: 0-18; 7A-9A: 4-16; 8A-9A: 3-13.

Az A-csoport végeredménye: 1. 9A: 6 pt; 2. 9B: 4 pt; 3. 8A: 2 pt; 4. 7A: 0 pt.

A **B-csoport** eredményei: 10A-10B: 24-10; 12A-12B: 8-19; 10A-13: 28-3; 10B-12A: 0-25; 10A-12B: 2-5; 10B-13: 6-6; 10A-12A: 4-2; 10B-12B: 0-22; 12A-13: 8-0; 12B-13: 20-3.

A B-csoport végeredménye: 1. 12B: 8 pt; 2. 10A: 6 pt; 3. 12A: 4 pt; 4. 13: 1 pt; 5. 10B: 1 pt.

Mivel mindkét csoportból az első két helyezett jutott tovább a legjobb 4 közé, így elviekben a 9A-10A meccs mellett 12B-9B mérkőzés került

volna megrendezésre, csak hogy, mivel a 9B kerete idővel 2 főre csökkent (a többiek friss NBA szerződéssel az ölkében Amerikába röptek), ők visszaléptek a további szerepléstől, a csoport harmadik 8A javára. Persze az addigi eredményekből tisztán kitűnik, hogy tényleg csak hajszányi volt a különbség a 9B és a 8A között, szóval a torna színvonala mit sem veszített erejéből.

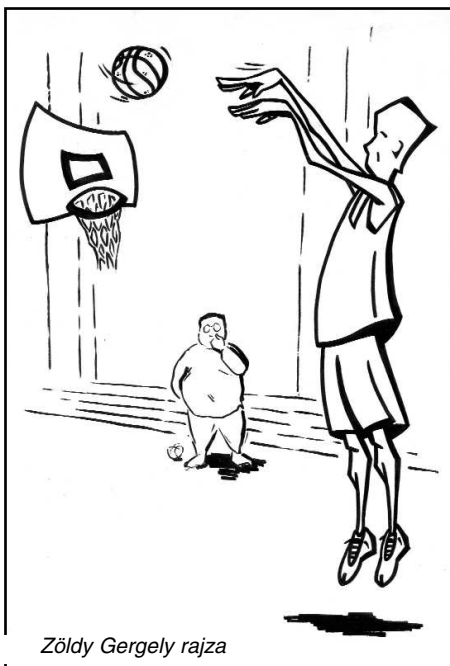
Az elődöntőkben: 9A-10A: 12-8 és 12B-8A: 20-3. Aztán a harmadik helyért lejátszott mérkőzésen a 10A győzelemmel vigasztalódott (15-10 a 8A ellen), majd jöhetett a torna csúcspontja a döntő, ami színvonalban is kétségkívül a bajnokság csúcspontját jelentette. A finálé kiegyensúlyozott, szoros csatában végül a 12B győzelmét hozta, de a

9A is igencsak kitett magáért, s mit sem törődve a korábbi különbséggel, azért megizzasztotta a végzősöket. Olyannyira, hogy egy kis szerencsével akár hosszabbításra is menthették volna a döntőt, hiszen 4-6-os állásnál 2 időtúli büntetőt dobhattak, az egyik azonban ki maradt, így 5-6 lett a végeredmény. Összességében azonban mindenféleképpen igazságos eredménnyel zárult a bajnokság, a 12B teljes joggal védte meg bajnoki címét. Nagy kár,

hogy talán pont a döntőn volt a legkevesebb néző, mert addigra már a kiesett csapatok tagjai hazamentek, persze abszolút el nem ítéhető módon. Viszont lemaradtak a javáról!

Legjobb dobók: Cseke András 10.A 28 pt; Szabó Attila 12.B 28 pt; Dávid Ferenc 12.A 20 pt; Dux Ferenc 8.A 20 pt.

Borbás Bálint, 12.A

Zöldy Gergely rajza

SZEPI-Kupa
középiskolai
teremlabdarúgó
torna.

2007. február 17-18.

Köpések aranyból

A karthauzi szerzetesek némasági fogadalmat tettek... ha jól emlékszem tanítással is foglalkoztak...

-Fiacskám, mi lesz nálatok Szenteste a vacsora?

-Este?...

Dolgozatban:

Lepantónál csata, Lepantónál csata volt, egy igen híres csata volt...

I. Károly kivégzéséig köztársaság jellemezte Angliát...

-Mit jelent a kamikaze?

-Olyan csapás, amiben a japán katona meghal...

Thököly Imre sok háborút megért, de a végén meghalt...

Thökölynek jó volt az irányítókészsége, de nem volt jobb Zrínyi Miklósénál.

Jókai Mór március 15-én megismerte feleségét, Szendrey Júliát...

-1848 karácsonyán az OHB Budáról Debrecenbe menekült. Vonattal mentek, amíg csak tudtak. Egészen pontosan meddig is?

-Sopronig...

XIV. Lajos bölcs király volt, akinek többet köszönhet Franciaország, mint nem...

A Kisfaludy Társaság 1836-ban alakult meg Toldy Miklós kezdeményezésére...

A pálosokkal kapcsolatban került elő Márianosztra község neve:

- Mit jelent a település neve, fiam?
- Nem tudom...
- Hát a Pater Noster?
- Az a Miatyánk!
- Akkor tehát a Maria Nostra?
- Mária atyánk...

Papp Attila gyűjtése

Kicsinyító képző	Tevegelők csoportja	Régi hossz - mérték	Magam	Régi ömérték
Idézet (1)	Nyugtala - nit	Álmérő	Lapit	
Szokás	Argon	Bánat	Kavics	
Idézet (2)		Nem ismerte el	Európai Unió	
Citromízű		Fény - csó vek tollgáza		
Könyvet ábratéma - nyoz ni		Erneki		Addig az időpon - ig
			Ezen a napon	
			Nőnév	
Kévert dánt	A feltételek módjele	Tészta németül		
	T ermék	Talpon van		
		Kiejtve orosz igen	A relatív bójácm angol rövidítése	
		Ausztria röviden	Annyimint	
Ilyen szabályis van				Határozott névelő

Ebben a hónapban egy Assisi Szent Ferentől való idézet a megfejtés, amit 2007. február 9-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládába, vagy elküldeni e-mail címünkre: piarfutar@szepi.hu. Előző havi rejtvényünk megfejtése: A *Messziás boldogságot szokott hozni*. Könyvjutalmat nyert Ágó Mária szegedi olvasónk. Átveheti a a gimnázium könyvtárában. Gratulálunk!

HOGYAN KÉSZÜLJÜNK FEL A SÍTÁBORRA?

- Áztasd be a kesztyűdet és tartsd a fagyasztoóban minden használat előtt!
- Tegyéél éles kis kavicsokat a cipődbe, mielőtt felhúzod, és a réseken nyomj bele még egy kis zúzott jeget. Ebben járj!
- Ha szemüveges vagy, kend be a lencsétet ragasztóval!
- Kötdz egyik bokádat az ágy lábához, és kérd meg egy barátodat, hogy teljes lendülettel rohanjon neked!
- Vegyéél fel annyi ruhát, amennyit csak bírsz. Aztán gyorsan kezdj mindent ledobálni magadról, mintha sürgősen WC-re kellene menned!
- Mindezeket ismételd meg minden nap, amíg a sítábor el nem kezdődik!

IMPRESSZUM – PIÁR FUTÁR – KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
 Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. Szerkesztőségi ülés minden szerdán 14.30 órától a szerkesztőségben. – **FELELŐS KIADÓ** Szilvássy László SP – **FŐSZERKESZTŐ** Török Tibor – **FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES** Borbás Bálint – **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc – **MUNKATÁRS** Varga Iván – **FOTÓ** Piti Marcell – **KORREKTÚRA** Mészárosné Szabó Tünde, Papp Attila – **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron – **NYOMÁS** Alfa-Center
 Megjelenik havonta, 600 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.